

Katalikų širdis supurtė, kad ji
sukos ir pasidavimas del katali-
kų spaudos susipratinimo bus ma-
lonešis Dievui ir pačiai Baikny-
čiai, ir žmonėms naudojantis,
negu pirkimas baiknyčių indų ir
net negu baiknyčių apeigos. Pa-
kol to nempras visi katalikai, mes
megalime tikėtis sulaukti spaudos
kuri atstiktų Katalikų Baiknyčios
rimtybei ir pajėgoms. Žmonių
vadai, pirmiausia gi kunigai, tu-
ri skatinti tai savo didžiausiu už-
daviniu.

Vyskupas Kilian.

Organas Amerikos Lietuvių
Bymo Katalikų Švento
Juozapo Darbininkų
Sąjungos.

DARBININKAS
— BIRNA —
UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR
SUBATOMIS.
Metams\$4.50
Užrašėjų metams\$5.50
— DARBININKAS —
366 Broadway, Boston 27, Mass.
Tel. South Boston 620.

VOL. VIII, No. 51.

KETVERGAS, GEGUŽĖS 3 D., 1923.

Kaina 4 centai.

Su turkais nėra sutarimo Gali atsinaujinti karas

FORMALIAI PERSER- GEJO TURKUS.

Konstantinopolis. — Fran-
cijos valdžia atsiuntė Turki-
jos valdžiai formalę notą
prieš didinimą jėgų Sirijos
fronte.

Turkų alijantų konferen-
cija Lozanyje visai nesikli-
juoja. Spėjama, kad gali
kilti su turkais karas.

VOKIEČIŲ PASI- LYMAS.

Berlin. — Gegužio 2 d. di-
džiosios valstybės turėjo
gauti Vokietijos pasiūlymą.
Tas pasiūlymas buvo ap-
svarstytas visų Vokietijos
dalių atstovų ir visų partijų.
Yra spėjama, kad Vokietija
pasiūlymą alijantus nutil-
dyti su 35,000,000,000 auksini-
nių markių.

DALYVAUS DARBININ- KŲ VADAI.

London. — Parlamento dar-
bininkų atstovai priėmė pa-
kvietimą dalyvauti gegužio
11 d. pietuose, rengiamuose
pagėrimui Anglijos sosto i-
pėdiniui.

DINAMITAVO LEDA.

Winnipeg. — Vietos upėj
ledams trūkūs ir pradėjus
jai eiti ledai ėmė susikrušti.
Vanduo ėmė užlieti didelės
plotybes. Buvo užliejus 20-
000 akrų. Tada ledų susi-
krušimas buvo dinamitu iš-
griautas.

DEL SVAIGALŲ ANT LAIVU.

Washington. — Augščiausi-
sijai Teisman buvo įneštas
paklausimas ar valia Ameri-
kos laivams gabenti svaigali-
us. Teisman išsako, kad va-
lia už trijų mėnesių nuo kran-
to. Bet nevalia nei užpė-
tyti svaigalių gabenti i Ameri-
kos uostus. Tas patiečia
lygiai Amerikos ir kitų val-
stybių laivams.

PAKORĖ NEGRA.

Columbia, Mo. — Minia iš-
laužė vietinį kalėjimą, nu-
tyrė juoduoją kalinį J. T.
Scottą ir pakorė po gelžkelio
tiltų. Jis buvo kaltinamas,
kad užpuoles merginą Regi-
nų Almsdēt ir norėjęs ją iš-
žagti. Jinai — dukterė profes-
oriaus Missouri Universite-
to, 14 metų mergaitė. Kuo-
met juoduojas buvo kara-
mas, keli tūkstančiai stu-
dentų delnais plojo.

APLANKYS LIETUV. I.

Vashingtonas, IV—30 d. (L.
I. B.) Birželio mėnesio
pradžioje aplankys Lietuvą
buves New York'o valstybės
Svietimo Komisijonierius,
„New York Times“ redak-
torius ir Baltijos Amerikos
Draugijos direktorius, prof.
d-ras John H. Finley. To-
kių žymių amerikiečių apsi-
lankymas Lietuvoje neabe-
jotinai prisidės prie geres-
nio Lietuvos pažinimo ir
prie susipratinimo prietelin-
gų ryšių tarp Amerikos ir
Lietuvos.

Liet. Inf. Biuras.

IR-GI ŠPOSAS.

Concord, N. H. — Frank
Babisz buvo pašauktas teis-
man. Kaltinamas mumsai-
no pardavinėjimu. Jis pa-
taikė į legislatorių namą. Jis
atsisėdo greta legislatorių.
Kuomet pirmsėdis paprašė
legislatorių balsuoti, tai ir
Babisz pakėlė ranką. Bet
vienas atstovas jį patėmijo
ir sušuko, kad ne atstovas
balsuoja. Babisz paskui iš-
traukė pašaukimą į teismą
ir sakė, kad jis mišlijęs, jog
patekęs teisman, kad pirmi-
ninkas buvęs teisėjas, o le-
gislatūros atstovai mumsai-
nininkai.

TURI 30 DIENŲ.

Washington. — Atty-Gen.
Daugherty paskelbė, kad
duoda 30 dienų laivams pri-
sitaikinti prie išsprendimo
Augščiausiojo Teismo apie
svaigalių turėjimą ant laivų.

PILNI KALĖJIMAI DVASININKŲ.

Ryga. — Iš patikimų šal-
tinių sužinota, kad Rusijos
kalėjimuose esą 2,000 pra-
vošlavių drasininkų ir 3,000
dvasininkų kitokių tikybų
civilinių, įkalintų del tikybos.

LIETUVIAI DARBININKAI, ATMINKITE!

Kad „Darbininkas“ jau parduoda Lietuvos pinigų—
litų perlaidas ir savo draugams darbininkams suteikia
patarnavimą. Tai gi visi tie, kurie norite, kad Jūsų
siuntiami Lietuvos pinigai patektų į Jūsų giminių rank-
kas, visuomet kreipkitės pas „DARBININKĄ“, jisai
visuomet nuosirdžiai Jums pataarnaus.
Darbininkai, atsiminkite kad „Darbininkas“ yra Jūsų
DIDŽIAUSIAS DRAUGAS.
Siųsdami pinigus ar klausdami litų kainų visuomet adre-
suokite laiškus šiaip:

„DARBININKAS“,
366 West Broadway,
Boston 27, Mass

TYRINĖS ŽYDŲ PADĖTĮ.

Vashingtonas, IV—26 d. (L.
I. B.) Žydų Koresponden-
cijos Biuro Direktorius ir
Žydų Telegrafo Agentūros
New York'e vedėjas, p. Jacob
Landau, ateinančio gegužės
mėn. 1 d. važiuoja Lietuvos
ir kitosna Europos valsty-
bėsna tyrinėti žydų padėti.
Liet. Inf. Biuras.

BE SVIESOS IR VAN- DENS.

Bangor, Me. — Del gau-
saus lytaus ir gausybės van-
dens miestas peteko šviesos
ir pritrūko vandens. Elek-
tros dirbtuvė paskendo van-
dėnyje, o vandens pumpavi-
mo stotis del gausybės van-
dens negali tinkamai veikti.
Užtenka tik šeimyniniams
reikalams. Gaisrai ištikus
nebūtų vandens. Mokyklos
tapo uždarytos iš baimės,
kad kilus gaisrai nebūtų pa-
gelbos. Strytkariai sustojo.
Telefonas neveikia.

NUSIŽUDĖ.

Niagara Falls, N. Y. —
Nežinomas žmogus nusižudė
šokdamas į Niagaros van-
denpuolį.

NAUJIENA

„Darbininkas“ tik ką ga-
vo iš Lietuvos naujai išleis-
to, senai laukiamo, šventraš-
čio, Naujojo Įstatymo. Yra
apdaruose didelė knyga.

Puslapių turi 620. Nedang-
teturime. Pasiskubinkite
užsisakyti. Užsakymas bus
išpildytas dienoje, kurioj
bus užsakymas gautas. Kai-
na tik \$1.50.

Siuskite adresu:
„DARBININKAS“
366 West Broadway,
South Boston, Mass.

Lietuvos katalikų kongre-
sas rinkinių reikale išnešė
rezoliuciją, kurioj ragina vi-
sus lietuvius balsuoti ir bal-
suoti už bile partiją, kuri y-
ra aiškiai žinoam kaipo ka-
talikų partija. „Laisvė“
nurodė, kad prie katalikiš-
kų partijų priskiriama Pa-
žanga ir Žemdirbiai. Todel
šiais rinkimais Lietuvos ka-
talikiškosios partijos turbūt
nesipjaus.

Vokiečių laikraščiai Ka-
raliaučiuje rašo, būk sužino-
ta, kad lenkai ir francizai
siūla Lietuvai Tilžę su Tilžės
apskričių ir Vilnijos dalį ir
palankų Klaipėdos statutą,
jei Lietuva su lenkais be
Vilniaus susitalkys. Dabar
Klaipėdos statutas toks kad
miestas išeitų Freistaatu,
uostas būtų alijantų val-
džioj, o Lietuva prie to tiek
turėtų, kad savo iškomis
užlaikytų svetimų valdomas
įstaigas. Tokio statuto Lie-
tuva nepriėmė ir nepriims.

Kauno sodne nusišovė
Saulės mokytojų kursų mo-
kinė. Paliko raščiuką, kur
rašo, kad ji laimės iškoju-
si po girias, laukus ir mies-
tus, bet niekur neradusi.

Rusai, vokiečiai, žydai ir
gudai Lietuvoje sudarė be-
drą sąrašą.

Saulių apskrityje atsirado
šventvagiški vagilių. Nuo
kryžių nuplėšinėja metal-
ines Dievo kančias. Tokio
metalo priimta 7 pūdai ir
žydams parduota. Kaltinū-
kai suminti.

Vilniuje prieš Velykas už-
kurkė reikėjo mokėti 100,000
l. markių, už kiaušinių de-
sėtį 8,000 l. markių, už sva-
rą kumpio 9,000 l. markių.

Klaipėdoj kovo 28 d. susi-
rinko Klaipėdiškių seimas iš
28 atstovų. 16 prieš 11 bal-
sais pirmininku išrinktas so-
cijaldemokratas Scharfetter.
Bet Klaipėdos socijaldemo-
kratai yra ramūs ir rimti,
ramesni už kitas frakcijas.

Trečias Lietuvių Katalikų
kongresas iškilmingai, gra-
žiai papuoštoj Liaudies Na-
ujo salėj atidarytas balan-
džio 4 d. Katalikų Veikimo
Centro Pirmininko kan.
Staugaičio kalba.

Išrinkus prezidiumą, pri-
eita prie sveikinių ir pa-
sveikinių. Kongreso daly-
vių prisirinko pilna ardvie-
gė salė. Visų kalbose buvo
reikštama giliausio noro vi-
siems katalikams dirbti iš-
vien.

Padarius katalikų Velki-
mo apyskaita, kurioj žy-

miausiu darbu yra nupirki-
mas gražioj vietoj Laisvės
Alejoj dviejų mūrų namų ir
didelio piečiaus. Ten turė-
sia sau vietos katalikiškos
organizacijos. Tam turtui
įsigyti daugiausiai pinigų
paskolines net 10,000 doleirių
Tarptautinis Bankas. 2 va-
landą priešpiečius posėdis
baigtas ir vėliau darbas ėjo
šešiose įvairiose sekcijose. 6
val. įvyko gana turininga,
gražiai paruošta Prof. Bu-
čio paskaita. Ji sukėlė ne-
maža diskusijų.

Šią vasarą navigacija Ne-
muno bus daug gresnė, nes
prie jūdėjimo prisidės Klai-
pėdiečiai. Be abejo, sulauk-
sim ir tinkamensio patarna-
vimo keliauninkams. Klai-
pėdiečiai del „baikutės
alaus“ tur būt, nevargins
keliauninkų ištisas valandas.

Katalikų Kongresas, bu-
vęs šių metų balandžio 4, 5
ir 6 d. Kaune, pasižymėjo
gausingu nutarimų — re-
zoliucijų ir pakilumu ūpo ir
drastos.

Katalikų Kongresas tin-
kamai įvertino Amerikos lie-
tuvų trūksą ir duosnumą
Lietuvai ir išreiškė jiems
nuosirdžią padėką.

Artėjant vasarai, vis dau-
giau grįžta Lietuvon ameri-
kiečių Lietuvių. Ruošiasi
taip pat grįžti menininkai—
dainin. Oleka ir smuikinin-
kas Leskevičius. Išymi dai-
nininkė Ona Počenė taip
pat neužilgo žada pasirodyti
Lietuvoj.

DEMONSTRACIJOS DEL VILNIAUS PROTES- TAS-REZOLIUCIJA.

Lietuvos Respublikos lai-
kinosios sostinės — Kauno
miesto gyventojai, susirinkę
Kaune tūkstantiniame mi-
tinge balandžio 2 d. 1923 m.,
kartu su krašto įvairiomis
politinėmis, kultūrinėmis ir
tautinėmis organizacijomis
ir dalyvaudant Gudijos ats-
tovams bei lietuviams vilniū-
čiams, visos Lietuvos ir Vil-
niaus krašto gyventojų dau-
gumos vardu protestuojame
aktyvaizdoje viso civilizuoto
jo pasaulio prieš neteisėtą
Ambasadorių Konferencijos
pripažinimą Vilniaus krašto
gobžiai imperialistinei Len-
kijai, Lietuvos Visuomenę
neima domėn, nesiskaito ir
nesiskaitys su bikokiais šių
klausimų sprendimais, kurių
pagrindas nebus padėti tei-
seti ir gyvymsi nepriklaus-
mosios ir pavergtosios Lietu-
vos dalių interesai.

Lietuvos tauta niekada

DARBININKŲ REIKALAI

NOREJO STREIKUOTI.

New York. — Garsioji ju-
domųjų paveikslų aktorė
Mary Pickford 1917 m. no-
vėnį sustreikuoti. Pareika-
lavo \$10,000 savaitėj ir sakė
streikuosianti, jei tiek ne-
gausianti. Mat ji sužinojo,
kad Charlie Chaplin gauna
metuose \$600,000, tai ir ji už
mažiau nevaidinsianti, kaip
\$10,000 savaitėj.

SUSTREIKAVO.

Fitchburg, Mass. — Plytų
statytojai išėjo streikan del

neišsizadės Vilniaus nei jo
krašto, nes visa Lietuvos po-
litinė praeitis sujungta bu-
vo su Viliumi; nes Lietu-
vos Respublikos ekonominiis
vystymasis reikalauja tiesio-
gimio per Vilnių susisiekimo
su Rytų-Europa; nes Lietu-
vos tautos kultūriniam plėti-
mui Vilnius yra būtina
įreikalingas, „kaip“ miestas
buvęs nuo XIII amžio iki
šio laiko kultūrinis ir tiky-
binis visos Lietuvos Centru.

Reikalaujame, kad val-
džios politinis nusistatymas
citių ranka rankon su visu-
omenės del Vilniaus nusista-
tymu.

Tvirtai tikimės, kad šio
atvėju Lietuva bus remiama
visų kilniausių Europos bei
Amerikos visuomenės ele-
mentų.

Galingesnių tautų nu-
skriausti mes, maža Lietu-
vos tauta, tikimės, kad visų
piliečių solidarumas, ištver-
mė ir pasiryžimas del Vil-
niaus gyventi ir mirti atsieks
savo tiklo ir... Vilnius bus
mūsų!

Rezoliucija pasiūlė ir de-
monstracijoje dalyvavo šios
organizacijos:

Lietuvos Valstiečių Liaudininkų
Sąjunga.
Lietuvos Jaunimo Sąjunga.
Lietuvos Vokiečių partija.
Lietuvos Sv. Juozapo Darbin-
kų Draugija.
Lietuvos Sv. Federacija.
Lietuvos Saulių Sąjunga.
Žydų Jaunimo Sąjunga.
Lietuvos Savisaigos Draugija.
Lietuvos K. Jaunimo „Pavasari-
ninkų“ Sąjunga.
Vilniuje hesianklejusio Lietuvių
Jaunimo „Vilniaus Kelmas“
organizacija.
Lietuvos Atgimimo Draugija.
Darbo Žmonių Sąjunga.
„33“ ištremtųjų Vilniaus Gudų
ir Lietuvių org-ja.
Sv. Zitos tarnaičių Draugija.
Lietuvos Krikščionių Demokrati-
nė partija.
Cikniukų Sąjunga.
Blaiybės Draugija.
Lietuvos Gudų Sąjunga.
Vairiausios Klaipėdos lietuviams
remiti Komitetas.
(Kauno „Laisvė“)

to, kad jie reikalavo valan-
doj \$1.25, o jų reikalavimas
nebuvo išpildytas. Jie da-
bar gauna \$1.10 val. Kar-
penteriai reikalavo algų pa-
kėlimo. Jiems pakelta nuo
85 iki 95c valandoj.

NETURI REIKSMĖS.

Washington. — Samtel
Gompers, Amerikos Darbo
Federacijos prezidentas ge-
gužės pirmosios išvakarėse
pareiškė, kad Amerikos dar-
bininkams Pirmoji Gegužės
nieko nereikšcia. Pirmoji
gegužės yra tas pat ką ir pi-
rmoji kovo ar balandžio. Sa-
kė, kad pirmąją gegužės ap-
vaikščioja Europos revoliu-
cijoniški sluogsniai ir Ame-
rike socialistai be pasiseki-
mo tą bando daryti. Sakė
Gompers, kad Amerikos
darbininkai čia evoliucijos
ir konstrukcijos keliu, o ne
revoliucijos.

MAŽIAU NAUDOTI CUKRAUS.

New York. — Moterų Ko-
mitetas įsisteigęs tyrinėti eu-
kraus pabrangimo priežas-
tis, telegrafavo prezidentui
prašydamos, kad presiden-
tas visuomenę paragintų ma-
žiau vartoti cukraus.

RIAUSĖS.

Madrid, Ispanija. — Rau-
donieji minėdami gegužio
pirmąją del darbininkų labo
buvo užatakavę kaikiurias
biznio įstaigas. Išdaužė lan-
gus, sulaužė stalus, kėdėles,
šėpas. Įsikisė tada policija.
Buvo daug sužeista.

SUSTREIKAVO DUONKEPIAI.

Washington. — Virš 600
duonkepių sustreikavo, kuo-
met darbdaviai atsisakė pa-
kelti algas. Amerikos sosti-
nė liko be duonos.

KRIZIS LENKIJOS.

Varsuva. — Lenkijoj ple-
čiasi nedarbas, ypač audimo
pramonėj. Fabrikantai sa-
ko, kad trūksta pinigų. Pa-
brango žaliųjų medžiaga. Iš
tos priežasties turi užsidari-
nėti fabrikai. Tuo pačiu žy-
giu fabrikantai stengiasi nu-
mušti darbininkams mokes-
ti.

Audimo pramonėj dirba-
na tik trys dienos savaitėj.

Amerikos pašto „biznis“
Chicagoje ima eiti geryn.
Visur ima rodytis žymus pel-
nas. Tai padarė fermeriai,
kurie linosai perka įvairių
sau reikalingų dalykų, nes
dabartinės valdžios labiau
reniamu ima jaustis vis stip-
resni ir geriau pasitvirtinti.

Mina 18 South Boston'o utarninkais.
Kutvargais ir subatomis. Leidžia Am.
Lietuvių Rymo Katalikų Sv. Juzapo
DARBININKŲ SĄJUNGA.

"DARBININKAS"

(THE WORKER)

THE LITHUANIAN THW-WEEKLY PAPER
Published every Tuesday, Thursday,
and Saturday by St. Joseph's Lithu-
anian R. C. Association of LAOS.

"Entered as second-class matter Sept.
12, 1915 at the post office at Boston,
Mass., under the Act of March 3, 1879."
Acceptance for mailing at special rate
of postage provided for in Section 1103,
Act of Oct. 3, 1917, authorized on July
12, 1918."

Subscription Rates:
Yearly\$4.50
Boston and suburbs\$3.50
Foreign countries yearly\$5.50

PIRMIEJI KRIKŠČIONIŲ AMŽIAI GRĮŽTA

Kada koks laisvamaneis
saulia, ktd reikia atskirti
Bažnyčią nuo valstybės, nes
jo ramiai užklauskime: kas
tai yra tasai atskiriamas
bažnyčios nuo valstybės?
Kaip jį atskirti? Kokio atskirimo
bažnyčios nuo valstybės jū-
sai reikalauja Lietuvoje: ar
tokia, kaip Rusijoje? (baž-
nyčios ir tikėjimo priesau-
da, persekiojimas) ar tokio
kaip dabar Amerikoje? (ne-
sikišimas į tikybinių organi-
zacijų reikalus ir nekludyn-
mas tėvams auklėti vaikus
kaip jie nori). Jeigu jį
nori tokio atskirimo, kaip
Amerikoje, tai paklauskime
jo, kurį Amerikos krysni
jį pasirenka: ar senąjį
tradicinį — tolerancijos,
nesikišimo krysnių? Ar
krysnių Ku-Kluxu, naciona-
listų ir kapitalistų, kurie no-
rėtų atimti iš bažnyčios tie-
sę, steigti mokyklas ir tuo
pat pavergti vaikų auklėji-
mo teisę iš tėvų — valstybės
naudai?

Kol mūsų laisvamaneis
svyrus, ką atsakyti, paai-
skinkime jam, ko jį arba
nežino, arba nuduoda, kad
nežino. Kolai bažnyčia ir
valstybė sataria, pasiskir-
to darbas: viena — tikėjimo
ir doros reikalais, kita —
materialiais gyvenimo rei-
kalais ir dūga sutartinai,
viena kita pagerbdamos —
jos nekaltai apie atskirimą,
bet tariasi apie kuortin-
miaus bendradarbiavimą.
Tik tokie santykiai ir yra
normalūs, taip kaip norma-
lus yra artimūnas žmogaus
kūno ir sielos. Bet jeigu
valstybės vyrai ir darbuoto-
jai, partijų veikėjai ir va-
dai ima apashtalauti atskiri-
mą bažnyčios nuo valstybės,
tai reikia jie rengiasi per-
sekioti bažnyčią ir tikėjimą
ir jie pradės ją persekioti
taip veikiai, kaip veikiai da-
sigaus prie valdžios. Tų per-
sekiojimų, kad ir žiauriaus-
jie pavadinis atskirimu baž-
nyčios nuo valstybės. Taip
buvo Francijoje, taip Meks-
ikoje, taip Rusijoje.

Rusijoje bažnyčiai išleido
įstatymus, kuriais bažny-
čios ir visas jų turtas musa-
vinta ir uždaryta; pamaldos
uždrausta laikyti be val-
džios leidimo; vaikus už-
drausta krikštyti be valdžios
leidimo; vaikus uždrausta
mokinti tikėjimo iki kol jie

sulauks 18-os metų; įvesta
laisvą be kliūčių mainymą
pačių, tik užsiregistruojant.
Tuos įstatymus jie pavadi-
no: "atskyrimu bažnyčios
nuo valstybės." Pagal tų į-
statymų, jeigu matytė im-
savo kūdikiui pasakoti apie
Dievą, mokinti jį poterių —
ji bus prasikaltėle prieš val-
stybės įstatymus.

Žinoma, atsirado daug
peržengėjų tų įstatymų.
Maskvoje, prieš Velykas bu-
vo teismas arkivyskupo
Cieplako, generolo vikaro
Butkevičiaus ir dar dvyli-
kos katalikų kunigu. Bol-
ševikų valstybės teismas kal-
tino juos peržengimu vals-
tybės įstatymo apie atskiri-
mą. Bažnyčios nuo valsty-
bės. Prie tūkstantinės ži-
vetojų minios teismas su
kiekvienu iš tų prasikaltėlių
turėjo tokį pasikalbėjimą:
"Ar Tamsta laikai mišias
po to, kaip bažnyčios įsaky-
ta uždaryti ir uždrausta pa-
maldos?"

— Taip, laikiau."
"Ar Tamsta prižadi dau-
giau nelaikyti mišių be val-
džios leidimo?"
— "Ne, neprisadu. Kaip
laikiau, taip ir laikysiu ir
toliau."

"Ar Tamsta mokina vai-
kus katekizmo po to, kada
buvo uždrausta tikėjimo mo-
kinti vaikus iki 18 metų am-
žiaus?"
— "Taip, mokinau."
"Ar Tamsta prižadi toliau
užlaikyti tų įstatymų?"
— "Ne, neprisadu. Kaip
mokinau, taip ir mokin-
siu."

Korespondentas McCullagh
dalyvavęs visą laiką, kol
teismas tęsėsi, aprašo, kad
kunigų veidai buvo ramūs ir
uot linksmūs. Jie visi būvo
pasiųrybę numirti už savo ti-
kėjimą.

Teismas pripažino juos
kaltais; seneli arkivyskupą
ir kun. Butkevičių nuteisė
mirtin. Kitus — 10-čiai me-
ty katorgos. Inbauginti pa-
saulio protestais, bolševikai
susilaikė nuo žudymo arki-
vyskupo; bet kun. Butkevi-
čių nugalabijo.

Visa tai daroma gardan
atskyrimo bažnyčios nuo
valstybės.
Lietuvos konstitucija sten-
giasi suartinti ir suderinti
bažnyčią ir valstybę. Tai
nepatinka Lietuvos socialis-
tams ir visiems bedieviams.
Jie varosi už atskirimą baž-
nyčios nuo valstybės, už baž-
nyčios persekiojimą. Jie
žino, kad pakol Bažnyčia
bus laisva, patol garsiai
skambės teisybė, jog Dievo
reikia labiau klausyti, negu
žmonių; jog žmonės gali su-
daryti ir kartais neteisingsus
įstatymus išleisti, gi Dievo
žodis ir Jo apreiškia valia
tvers per amžius.

Štai kodėl Lietuvos ka-
tališkai turi apsigirtuti ir ne-
beduoti rinkimuose balsų so-
cialistams ir bedievių pasta-
tytiems kandidatams.
Fed. Sekret.

"TURTO NORMA"

Knygutė yra didelio for-
mato (6x10) 68 pusl., popie-
ros viršeliais.
Kaina tiksliai 45 centai.
Agentams nuleidžiama 40%.
Reikalaukite pas:
"DARBININKAS"

366 B'way, Boston 27, Mass.

APSIDRAUDIMAS

Apsidraudimas vis labiau
ir labiau įeina madon civili-
zuotų tautų tarpe. Tarpe a-
merikonų mėjo madon apsi-
drausti ant milžiniškų sumų.
Milijonieriai apsidraudžia
ant milijoninių sumų. Štai
pereitos nedėlios New Yorko
Times paduoda keletą mili-
jonierių apsidraudžiusių ant
milijonų dolerių. Savo gy-
vasti apsidraudė ant:

\$5,000,000 — Jesse Lasky
ir Adolph Zukor.
\$4,500,000 — Rodman Wa-
namaker.
\$4,000,000 — Pierre du
Pont.
\$3,000,000 — James C.
Penney ir Percy A. Rocke-
feller.
\$2,500,000 — J. P. Morgan,
E. H. Bensinger, Henry
Davidson.

Nėra reikalo daugiau tų
riebiai apsidraudžiusių tū-
tininkų įvardinėti. Bet to-
kių yra daug. Visiems žino-
mas Charlie Chaplin yra ap-
sidraudęs savo kailį ant \$1,
000,000. Taip gi žinomiaus
judomųjų paveikslų artistė
Mary Pickford yra apsi-
draudus ant \$1,000,000.

Iš milijonierių tik John
D. Rockefeller nėra ant di-
delės sumos apsidraudęs.
Ant kiek žinoma jo apdrau-
da išneša tik \$50,000.
Kaikurių firmos apdrau-
džia savo vėdejus (mana-
džierius). Jonas J. Roma-
nas, kaipo Lietuvių Preky-
bos B-vės prezidentas yra
apsdraustas ant \$100,000. Ši-
ta suma pinigų teks L. Pre-
kybos B-vei, Romanui atsi-
skyrus su šiuo pasauliu.

Apsidraudimo reikalas
tarp lietuvių dar nėra popu-
lerus. Lietūviai perpigia
tekamuoja savo kailį, arba
kitai sakant perlengvai žū-
ri ir likima savo vaikai, savo
žmonos. Lietuvio rūpestis
dažnai nesiekia toliau, kaip
tik kad užtikrinus sau gra-
bą.

Apdrauda reikia suprasti
plačiau, negu sau grabo už-
tikrinimą, apdraudus tiks-
las siekia toliau.
Jau tas, kad milijonieriai
savo kailį apdraudžia ant
milijoninių sumų, rodo, kad
apsidrausti yra išrokovimas.
Milijonieriai apsidrauddami
ant didelių sumų ir milžiniš-
kas sumas turi sumokėti.
Na, o milijonieriai nekiš
pinigų ten, kur nėra išroka-
vimo. Tulas darbininkas be
abejonės pasakys: "Bepigi
milijonieriams apsidrausti
ant milijonų, kad jie valdo
milijonus."

Tas tiesa, bet darbinin-
kams niekas nepataria apsi-
drausti ant milijoninių su-
mų. Bet tūkstantiniai darbi-
ninkų išgali apsidrausti ant
tūkstantinių sumų, o to ne-
padaro. Teisiniai, kad nei-
tūkstantiniai sumai neišten-
ka pinigų. Ne vienam ir ne-
ra galima, bet tik mažas
skaitčius tuomi teisiteisins,
nes didžiama tokių musi-
skindėjų užtektinai randa-
pinių ir tabakai ir mumsai-
nui ir kitokiomis įelbėms.

Patariamie broliai dar-
bininkams ir seserims darbi-
ninkėms daugiau pagalvoti
ir pasvarstyti apie apsidrau-
dimą. Geriausia apsidrau-
ti susivienijime Lietuvių

Amerikie-
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Ta organizacija apdraudžia
ir ant \$3,000. Paimkite pai-
šelį ir parokuokite, kiek
jums išeitų per metus išmo-
kėti apsidraudus ant \$3,000.
Ir parokuokite paskui kiek
jūs prarūkote, kiek mumsai-
nei praleidžiate. Pamatysi-
te, kad prarūkote ir prage-
riate daugiau, negu išeitų
apdrauda ant \$3,000. Todėl
panaikinkite tabokos ir
mumsaino bilas, ir apsi-
drauskite. Gi blaivieji ir ne-
rūkantieji savaime ras gali-
mybę apsidrausti.

Daugelį žinomų ap-
draudus kompanijų. Ger-
se kompanijose verta teip gi
apsidrausti. Tada geriausia
tą padaryti per lietuvi, ge-
rai pažįstamą, arba žinomą
žmonių rekomenduojamą a-
gentą. Toks agentas nepri-
pasakos nebūtų daiktų.

SVEIKATOS DALYKAI.

BLAUZDŲ NUGEDIMAS

(Ulcera cruris)
Ne vienam ypač antrą pu-
sę amžiaus becinant atsiran-
da daugiausia žemutinėje
blauzdy dalyje neišgydomų
nugedimų. Žmonės rapina-
si — valasnykas, ar ilgoji
rozė prisimetus... Aplink
nugedimus kūnas patinsta,
parausta ir ilgai negija. Ne-
kartą blauzdos matyt mē-
ny guzų; tai mėlynių krau-
jagyslių išsikėtimas. Ir pė-
da esti pabrėnkusi. Priežas-
tys ligos ne visai žinomos.
Kartais tai atsiranda iš isi-
senėjusio sifilio, iš kraujo
atsimainymo (podagra), iš
blogos kraujo cirkuliacijos,
iš širdies apsilpimo. Gydy-
tis iš raštų netpsimoka, nes
ir geram gydytojui tai nepi-
gu atlikti. Vis dėlto tokios
kojos reikia pasaugoti, il-
giau pagulėti, kad kraujas
geriau atitektų.

Dr. Landzius.

Demokratų Tautinė Ko-
misija skelbia, kad jei jų
partijos žmogus liks prezi-
dentu per ateinančius rinki-
mus, bus panaikinti dabar-
iniai maitai.

Bet Republikonai sako, už-
juos nebusuosia fermeriai,
daugelis pramonės darbinin-
kų ir tie 5 milijonai žmonių,
kurie buvo be darbo.

Republikonai įstatymų ke-
liu stengėsi praveisti pasky-
rimą paskolų fermeriams.
Tačiau priešingai buvo daugia-
usia demokratų, tvirtindami,
kad fermeriams nenkai gel-
bės. Būdimas į skolas, tai
neišsigelbėjimas.

Republikonai tvirtino, kad
paskols kėlimui ir gerinimui
ūkio visuomet naudingos,
tat jie ir pravedė tų įstaty-
mų.

GEGUŽES MENUO

Ateina Gegužės mėnuo.
Visi katalikai nepaprastu ū-
pu kelia savo širdis prie
Dangiosos savo Motynos.
"Darbininkas" turi išlei-
des labai gražų Gegužės mė-
nesio pamaldoms knygutę.
Tatui kurie norite, tai gali-
te ją gauti už 65c.

Kreipkitės pas:
"DARBININKAS"
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

VAIKŲ SKAITYMAI

JONAS TARVIDAS

ANT MOTINOS KAPO.

"Tu, kursai motutei gali atnekti
"Už kančias, kad tavo auklėjo varguose
"O, neleisk ligiai jai dėl tavęs kentėti
"Idant neradotum jai esant kapuose."

Viename Lietuvos sodžiuje gyveno ūk-
ninkas su savo žmona. Juodu augino dū-
sūn ir vieną dukterį. Sulaukę senatvės juo-
du savo ūkė aprašė vyriausiam sūniui. Ant-
ram sūniui ir dukteriai paskyrė dalies po ke-
letą šimtų rublių. O patys sau užsirašė, kad
vyresnysis sūnius, kaip paveldėtojas jų tur-
to, privalo juos užlaikyti ir prižiūrėti ligi
gyvos galvos.

Vyriausias sūnius, igijęs ūkė, tuojau
vedė motutę ir pradėjo savytai gyventi.

Onutė, vienuolė jų duklė, buvo graži,
geltonplaukė mergaitė. Iš mažens buvo gra-
žiai, pavyzdinai užauginta, išauklėta, už-
ką turėjo būti dėkinga savo brangiai moti-
nėlei. Bet blogi draugai išvedė ją iš kelio,
išmokė negerbti savo motinos-pengalvėlės.
Onutė nesuprato to vargo, kurį motinėle iš-
vargo iki ją užaugino. Ji juokdavos iš mo-
tinės kalbos, kuomet jai kalbėdavo: dukre-
le, kiek vargo padėjau, kiek naktų nemie-
gojau ir sveikatos netekau iki tave užaugi-
nau. Kuomet sveika buvai, ant rankų pa-
sičimus iš dūnagmsmo bučiuodavau, sakyda-
ma: tai mano viltis, mano ateitis, mano so-
natvės užvadėlis. O kuomet būdava nerai-
ni, neliksmas, manydavau, kad sergi, vėl
paėmus ant rankų ir prispaudus prie krūti-
nės, bučiuodavau ir nešiodavau.

Kada paaugai, pradėjai bėgioti vėl sau-
gojau, labiau negu savo akį. Visuomet už
tave buvau prisirengusi atiduot net gyvybę.
O dabar, užuot mėlės, tu man, dukrele, tul-
že atsimoki.

Onutė-gi, motinai lig kirviu atkirsdav-
o: Ar aš prašiau, kad tu mane augintum;
norėjai, tai auginai ir trenkdama duris iš-
eidavo lauk. Dieve mano, Dieve! Tu ma-
tai mus ir turi savo rankoje, atsidus kal-
bėdavo motina. Jei aš esu kalta, jei aš ne-
gerai auginau, nubausk mane už tai. Bet
susimilk ant jos, atleisk jai, nes ji nesu-
pranta ką daro. — Suteik jai Dvasią Šven-
tą ir atidaryk akis, kad paregėtų ir pataisy-
tų savo gyvenimą.

Taip bėgo mėnesiai, metai, o Onutė ne-
tik kad nesitaisė, bet dar vis blogesne darė-
si ir tankiai užduodavo motinai širdį.

Pagalios, priartino nelaimingas 1914
m. rugpjūčio mėnuo. Sugaudė patrankos,
parako dūmai užtemdė saulę, paplūdo krau-
juose žemė — prasidėjo karas. Ginkluotų
kareivių pulkai pasklido po laukus ir miš-
kus, degino trobas, plėšė gyventojų turta.
Žmonės, lig bepročiai, bėgo viską palikę,
kur katrais išmanė. Tame dideliame sumi-
šime daug žuvo žmonių, žuvo ir Onutės mo-
tina, nes būdama liguista, silpna nepėgė
to karo audros sukuriu. Šaltoji krauju ap-
laistyta žemelė priglaudė dar jauną, bet nuo
rūpesčių vargų jau pražilusią moteriškę.

Netekusi motinos Onutė labai nuliūdo.
Dabar jai prieš akis stėjo visos pragyventos
valandos. Kur tik ejo, niekur nerado ra-
mybės. O galitės lig aštrios replės guia-
žė jos širdį. Nuolat jos jai skambėjo ausyse
tie motinos žodžiai: "Dukrele mano, kiek
vargo padėjau, kiek naktelių nemiegojau,
ligi tave užauginau. O dabar, tu man, du-
krele, tulže atsimoki. Rytą ir vakarą, ku-
omet rasa nukrisdavo ant žolės, arba langas
aprasodavo, da suktinai darėsi, nes tas pri-
minuavo jai motinos asarus, kurias, tankiai
gyvai esant, išspusdavo iš akių. Nuo verks-
mo ir asarų jos akys užpurto. Randonas
pirmaus veidas išblyško ir paliko it drobė.
Gūlėstį jai padidindavo dar tėvo žodžiai,
kurs suplykęs tankiai primusdavo: "Per ta-
vę ir motina iš svieto išėjo, tu paskubinau
jai mirtį."

Vieną vakarą Onutė išėjo iš namų ir pa-
sileido laukais pati nežinodama kur eina.
Artinosi naktis. Beidama pavargo ir par-
kuiubus ant žemės pradėjo galiai raudoti.
Dieve mano, Dieve... kur dabar dingsiu,
kur pasidėsiu? Neturiu motinėles, neturiu
kas mane užartų, paguostų, suramintų. O,
motinėle mano, kad tu būtimi gyva aš ne-
kentėčiau taip! O nelaimė!.. niekur ne-
galiu rasti ramios vietelės; neramumas kaip
kirminas, graužia mano sąžinę už tai, kad
nemylėjau, neklausiau savo motinėles. Eiš-
siu ant šalto tėvo kapo, gal ten ramybę ras-
siu. Šauksiu, gal, motinėle, prakalbės ir
suramins mane!

Ir pakilus svyrudama ejo kapinyno
link. Žvaigždės viena po kitai, kaip žvakutės
pradėjo mirksėti ant mlyno daugaus.
Galop ir sutingęs mėnulis iš po šilo pakėlė
mieguistą savo galvą ir pažvelgė ant žemės
sidabrinį spindulį akimis. Sublizgėjo ka-
pų kryžiai tarpe juodų krutanių medžių še-
šelių. Onutei pasidarė baugu. Rodos, ne-
matoma ir nežinoma jėga ją sulaukė. Pri-
ėjus prie vartelių sustojo kaip stulpas ir ne-
sijudindama žūrėjo į ramia atliiso vietą —
kapinyną. Mastė, ar eit, ar ne. Galop pra-
vedė kapinyno vartelius ir siauru, vingiuo-
tu takeliu tykia, nesizvalgydama žingsnia-
vo prie motinos kapo. Priartinus apalpo
ir sukniubus ant kapo vėl pradėjo graudžiai
raudoti. Motinėle, mana motinėle! šaukė
rankas laužydama. Bet motina tylėjo; tylė-
jo visas kapinynas. Tik kada nekada pa-
sigrisdavo balsai naktinių paukščių ir vėl
nutildavo, vėl užviešpataudavo grabinė tyla.
Mėnulis, tartum susidomėjęs apsisėjo ir pa-
sikreipdamas pro medžių šakas tēmijo, kaip
alpsta duklė ant šalto motinos kapo.

Nuo tos dienos kas vakarą ji eidavo į
kapinyną ir parpuolus ant motinos kapo
laistė jį savo asaronis. Žmonės pradėjo
kalbėti, kad kapinyne vaidinasi ir naktį bi-
jodavo pro juos citi. Onutė-gi kas kartą e-
jo menkyn ir menkyn.

Praslinkus penkeriems metams, vieną
dieną laidodami nabašuiną žmonės rado
Onutę sustingusią ant motinos kapo su ras-
telu rankoje: — "Buvau išpažintis ir pri-
ėmiau Šv. Sakramentą. Palaidokit mane
čia šale mano motinos." Prie to dar buvo
pridėta: "Kas nori laimingas būti šiame ir
aname gyvenime, turi gerbti ir mylėti sa-
vo motiną."

BLOGAS VAIKAS.

Blogas ir beširdis vaikas akmenimi
užuosė paukštelę. Krito ji žemyn; it ak-
muo. Tai buvo mažyčių motina-penėtoja.
Nežinojau, kur būta tų mažyčių lizdo, nes
kol motina buvo gyva, tol lizde buvo tylu,
ramu. Mažyčiai buvo sotiūs, aprūpinti.

Sekdamas aidą išalkusių paukščių cyp-
pimo suradau lizdą, surytą tarp tankių me-
delio šakų. Praskleidus šakas, lizde aptilo.
Penkiatas alkų paukštelių atvėrė snapelius
ir ištiesė viršū savo kaklelius. Jie manė
kad jų motina su maistu sugrįžo.

Snapeliai atverti, akys dar užvertos...
Neišmanau kodėl žmonės taip nesigaili
paukštelių? Štai tie mažyčiai likę be mo-
tinios neužaugo.

Blogas vaikas sugriovė nekaltų paukš-
čių gyvenimą.

Kuoni tu esi, vaikel? Kam griami tu
nekaltų Dievo sūvertų paukštelių gyven-
imą? Ar žinai kaip tau sunku būtų gyventi
pasaulį be motinos? Ar tu norėtum kad ta-
vo mamytė, kuri taip labai tave myli mirtų-
tų? Ar tu norėtum gyventi kaip sieta be
mamytės? Ne, vaikel, tu to niekados ne-
norėtum. Užtat atmink: "Nedaryk to, kas
tau pačiam būtų bloga."

